

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1226/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bpkf.II.1.459/2022/3. számú végzése, és a Szegedi Ítéltábla Bf.I.245/2021/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (dr. Győrfi András ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az alapügyben elsőfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék a 2019. december 3-án kihirdetett 8.B.575/2017/180. számú ítéletével az indítványozót – mint XII. rendű terheltet – bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (4) bekezdés *b)* pont, (6) bekezdés 5. fordulata alapján bűnösnek mondta ki. A tényállás szerint az indítványozó által megtervezett üzlet révén egy csehországi finomítóból bázisolajat hoztak be Magyarországra azért, hogy a magyarországi beszerzési árnál jóval olcsóbban megvásárolt terméket üzemanyagként értékesítsék. A jövedéki adófizetés elkerülése érdekében azt a látszatot keltették, hogy a behozott bázisolajat nem üzemanyagként értékesítik. Ennek érdekében olyan szerződések megkötésére került sor, amelyek szerint nem magyarországi székhelyű cég nevében vásárolták meg a bázisolajat. A külföldi cég azonban (tényleges ügyletkötési szándék nélkül) csak a nevét adta a szerződéshez, s így teljesítési helyként sem magyarországi cím szerepelt. Az indítványozó ehhez egyrészt pénzt adott át az egyik elítéltnak a bázisolaj megvásárlásához, másrészt egy romániai székhelyű gazdasági társaság adatait tartalmazó iratot bocsátott az elítélt rendelkezésére színlelt szerződés megkötése

céljából. A megküldött adatok felhasználásával adásvételi szerződés készült, amely alapján nyolc alkalommal vásároltak bázisolajat és értékesítették belföldre üzemanyagként. Az indítványozó ezzel a magatartásával a központi költségvetésnek 30.663.750,- Ft vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget, ezért a bíróság vele szemben 1 év 6 hónap szabadságvesztés büntetést szabott ki, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A bíróság a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg, valamint megállapította, hogy végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az ítélettel szemben benyújtott fellebbezések folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a Bf.I.245/2021/21. számú ítéletében az indítványozó cselekményét folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett, a régi Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi. IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 311. § (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés a) pontya, valamint a (4) bekezdés b) pontja szerinti jövedékkal visszaélés büntettének minősítette. Az indítványozót 2 év közügyektől eltiltásra ítélte és egyúttal megállapította, hogy a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, a büntetést is ennek figyelembe vételével szabta ki. A szabadságvesztés büntetésből való feltételes szabadságra bocsátást kizárta és a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztését mellőzte.

- [4] 2.2. A jogerős ügydöntő határozat ellen a panaszos felülvizsgálati indítványt terjesztett elő. Kérelmében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság törvénysértően minősítette a cselekményét azáltal, hogy az elkövetéskor hatályos jogszabályt alkalmazta, valamint törvénysértően állapította meg a bűnszervezetben való elkövetést is. Mindezekre tekintettel az indítványozó kérte a jogerős ítélet megváltoztatását, a büntetéskiszabás körében a bűnszervezetben történő elkövetés megállapításának, valamint a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásának mellőzését, valamint próbaidőre felfüggesztett mellékbüntetés kiszabását. A Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a támadott ítéletet hatályában tartsa fenn.
- [5] A Kúria a jogerős ítéletet a Bfv.II.1.033/2021/32. számú végzésében az indítványozó tekintetében hatályában fenntartotta.
- [6] 2.3. A Kúria végzésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt és perújítási indítványt is előterjesztett. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt (egyesbíróként eljárva) a IV/2369-2/2022. számú végzésével (a folyamatban lévő perújítási eljárásra tekintettel) érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
- [7] Az indítványozó perújítási indítványában azt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem értékelte azt a tény, hogy a terhére rótt bűncselekmény elbírálásakor már alvási apnoe-ban szenvedett és ebből kifolyólag az életét közvetlenül veszélyeztető állapot áll fenn, melynek alátámasztására orvosi iratokat csatolt. Hivatkozott más igazságügyi szakértő véleményére, amely ugyan nem értékelte betegségét az életét közvetlenül veszélyeztető állapotnak, azonban a jogerős ítélet meghozatalához képest romlást

állapított meg. Idézett továbbá egy magánszakértői véleményt, mely az elítélt betegségét úgy értékelte, hogy az a műszeres kezelés betanítási fázisában a büntetés-végrehajtás keretei között fokozott kockázatot jelent. Ezen túlmenően az indítványozó a perújítási indítványhoz csatolta egy másik elítélt nyilatkozatát, mely a korábbi vallomásától eltérően arra irányult, hogy a panaszos a bűncselekmény elkövetésében nem vett részt. A csatolt nyilatkozat tartalmazta továbbá azt is, hogy bizonyos tényállási elemek nem felelnek meg a valóságnak. Összességében az indítványozó álláspontja az volt, hogy a kérelmében előadottak és az általa benyújtott nyilatkozatok megkérdőjelezzik a büntetőjogi felelősségét, így indokolt a perújítás elrendelése. A Szegedi Ítéltábla Bpi.II.231/2022/8. számú végzésében az indítványt elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy a panaszos nem ajánlott fel új bizonyítékot, valamint az alapügyben értékelés nélkül maradt körülményre sem hivatkozott.

- [8] 2.4. A perújítási indítványt elutasító végzés ellen az indítványozó fellebbezést terjesztett elő, mely alapján eljárva a Kúria az érintett döntést a Bpkf.II.1.459/2022/3. számú végzésével helybenhagyta. Az indítványozó fellebbezésének indokolásában hangsúlyozta, hogy az alvási apnoe betegsége az eljárás jogerős befejezését megelőzően keletkezett, mellyel összefüggésben előadta, hogy újabb orvosi dokumentumokkal rendelkezik és az ezekkel alátámasztott, életét közvetlenül veszélyeztető állapot lehetősége olyan új körülmény, amely okot ad a perújítás elrendelésére. Meglátása szerint betegségének eredményes kezelése a büntetés-végrehajtás keretei között nem kivitelezhető, betegsége – nővumként – a börtönképességét is érinti. Ennek bizonyítására újabb magánszakértői véleményt csatolt, mely megállapította, hogy az indítványozó börtönviselési képessége teljesen hiányzik. A Legfőbb Ügyészség a panaszos fellebbezését alaptalannak tartotta és egyetértve a fellebbezéssel támadott végzés indokaival, annak helybenhagyását indítványozta. A Kúria végzésében rámutatott arra, hogy az apnoe betegség fennállása az alapügyben ismert tény volt, melyet a bíróság jogerős ítéletében értékelt. A jogerős ítélet meghozatala előtt az alapügyben eljáró bíróság számára a panaszos ismert egészségi állapotával kapcsolatos, a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett negatív változás fogalmilag nem jelenthet perújítási okot. Kiemelte a Kúria továbbá azt is, hogy az indítványozó által csatolt orvosszakértői vélemény észrevételnek tekintendő. Az indítványozó hivatkozott más terheltek írásbeli nyilatkozatára is, melyek arra utaltak, hogy a panaszos bűncselekményt nem követett el. Ezzel összefüggésben a Kúria rámutatott, hogy a nyilatkozatok ellentmondásos megváltoztatása a panaszos mentesülését kívánja elérni. A bíróság által az alapügyben megállapított tényállás ellentétes bizonyítékok mérlegelésének eredménye. Az erre irányuló – ismételt, vagy másik, azonos tartalmú bizonyítékokra hivatkozás – a perújítás megengedhetőségének indokát nem képezheti. Összességében tehát a Kúria végzésében megállapította, hogy az Ítéltábla

törvényesen járt el, amikor perújítási ok hiányában a panaszos indítványát elutasította (Kúria végzése, különösen Indokolás [32]).

- [9] 3. Az indítványozó a fenti előzményeket követően nyújtotta be – főtitkári felhívásra kiegészített – egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszát.
- [10] Indítványában előadta, hogy a Kúria Bpkf.II.1.459/2022/3. számú végzése, a Szegedi Ítéltábla Bf.I.245/2021/21. számú, valamint a Kecskeméti Törvényszék 8.B.575/2017/180. számú ítéletei sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, Q) cikk (2) bekezdését, a XV. cikket, a XXVIII. cikk (1), (2), (3) és (7) bekezdéseit, valamint a 28. cikket.
- [11] A panaszos szerint az Alaptörvény (az alkotmányjogi panaszban XIV. cikként, hivatkozott, de helyesen) XV. cikkében foglalt törvény előtti egyenlőség elve sérült, amikor „olyan vádlottak kaptak jogerősen végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést, akik a bűncselekmény elkövetésében ténylegesen részt vettek, így megvalósították a jövedékkel visszaélést és a költségvetési csalást.” Az indítványozó kifogásolta azt is, hogy a Kúria támadott végzése meghozatala során eljárta egyik bíró korábban a Szegedi Ítéltábla egy másik tanácsának elnökeként járt el büntetőügyben, így „tőle már elfogulatlan és pártatlan döntés meghozatala már nem is várható el, az eljárásban részrehajlás nélkül nem tud eljárni, álláspontjával befolyásolhatta a bíróság többi tagját is.”
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt indokolt bírói döntéshez való jog sérelmét a másodfokú ítélettel, valamint a Kúria perújítási végzésével összefüggésben állította. Meglátása szerint a döntések sem a panaszos és védője által felhozott érvekkel, sem a bizonyítás törvényessége összefüggéseivel nem foglalkoztak, arra vonatkozóan részletes okfejtést nem tartalmaztak.
- [13] A panasz szerint sérült továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság vélelme, mivel meglátása szerint sem közvetett, sem közvetlen bizonyíték nem állt rendelkezésre, mely az indítványozó bűnösségét kétséget kizáróan igazolni tudta volna. Az indítványozó mindennemű büntetőjogi felelősségét tisztázta, joggal bízott abban, hogy a nyomozás az irányába lezárásra került, további védekezést az ügye nem kívánt meg. Az ügyészség ennek ellenére vádat emelt ellene, később, a bírósági szakban ezen vádpontok alapján kétséget kizáróan nem bizonyított tények alapján állapították meg büntetőjogi felelősségét.
- [14] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog sérelmével összefüggésben a panaszos azt kifogásolja, hogy a titkos adatszerzés során rögzített hanganyagot a védelem számára elérhetővé kellett volna tenni, azonban az eljárás befejezéséig ezen dokumentumok nem álltak rendelkezésre. A bíróság az eljárás során olyan bizonyítékokat értékelt perbeli tényként, melyet a nyomozás során manipuláltak, törvénysértő módon készítettek el.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmét abból vezeti le, hogy ha a garanciális kérdéseket

illető körben a megfelelő indokolás hiányzik, ezt a fellebbviteli bíróság nem is kifogásolja, se nem pótolja, az a jogorvoslathoz való jog kiüresedéséhez vezet. Az indítvány hivatkozik továbbá arra, hogy az ügyben két olyan terhelt is volt, akik vonatkozásában a büntetőeljárásról szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Be.) 30. §-a alapján kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást, illetve a vádemelésre a nyomozóügyészségnek van hatásköre. Ebből kifolyólag – érvelése szerint – el kellett volna különíteni a két érintettet, vagy az egész nyomozást a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészségnek kellett volna lefolytatni. Ebből következően a teljes bírósági eljárás törvényes vád hiányában járt el, melyből kifolyólag sérült a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog.

[16] Az indítványozó panaszában kérte az Abtv. 61. §-a alapján a kifogásolt döntések végrehajtásának felfüggesztését is.

[17] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

[18] 3.1. Az indítványozó 2022. október 20-án nyújtott be első alkalommal a Szegedi Ítéltábla Bf.I.245/2021/21. számú, valamint a Kecskeméti Törvényszék 8.B.575/2017/180. számú ítéletével összefüggésben alkotmányjogi panaszt, melyet az Alkotmánybíróság egyesbírói eljárás során 2022. november 18-án hozott végzésében visszautasított, arra tekintettel, hogy perújítási eljárás volt folyamatban. A perújítási eljárás lezárását követően az indítványozó ügyében ismételt alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, mely az Ügyrend 32/A. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében is alkotmányjogi panasz tárgya lehet.

[19] Az indítványozó – a Kúria végzése átvételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt.

[20] 3.2. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az alapügyben indult büntetőeljárás terheltje. Az indítványozó jogi képviselője a meghatalmazását csatolta.

[21] 3.3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alaptörvény 28. cikke és Q) cikk (2) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére pedig kizárólag a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz, az indítványban megjelölt normavilágosság elvével összefüggésben nem {a 28. cikkre például: 3535/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [24]; a Q) cikk (2) bekezdésére például: 3105/2023. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [21]; a B) cikk (1) bekezdésére például: 3370/2023. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az alkotmányjogi panasz

ezért ezekben az elemeiben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja törvényi követelményét.

- [22] 3.4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában egyaránt megjelölte az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését is a „tisztes eljáráshoz való jog” állított sérelmével összefüggésben. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására nem került sor, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben az elemében tartalma szerint bírálta el, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog keretei között értékelte {lásd például: 3088/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [29]}.
- [23] 3.5. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a panaszos az eljáró bíróság összetételével, a titkos adatszerzés során gyűjtött bizonyítékokhoz való hozzáféréssel, valamint a nyomozással összefüggésben előterjesztett kifogások kapcsán jogorvoslati lehetőségeit kimerítette-e. Ezen panaszelemek kapcsán az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (3), valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz ezen része megalapozottságának vizsgálata érdekében a Kúriától megkeresés útján bekérte az alapügyben benyújtott felülvizsgálati kérelmet, a perújítási indítványt, valamint a perújítási indítványt elutasító végzéssel szemben előterjesztett fellebbezést is.
- [24] Az Alkotmánybíróság a rendelkezésére bocsátott iratok alapján megállapította, hogy az indítványozó a fenti kifogásokat első alkalommal kizárólag az alkotmányjogi panaszában terjesztette elő, ezen aggályainak a büntetőeljárás korábbi szakaszaiban egyáltalán nem adott hangot. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján {lásd pl.: 3299/2023. (VI. 15.) AB végzés, Indokolás [9]} e kérdések tekintetében az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit tartalmi szempontból nem merítette ki, így kérelme nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjának, ekként azokat az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálta.
- [25] 3.6. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az indítvány egyebekben tartalmazza *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; *b)* az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [a XV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdései kapcsán]; *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (Kúria Bpkf.II.1.459/2022/3. számú végzése, a Szegedi Ítéltábla Bf.I.245/2021/21. számú, valamint a Kecskeméti Törvényszék 8.B.575/2017/180. számú ítéletei); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [a XV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdéseit]; *e)* indokolást arra nézve,

hogy a sérelmezett bírói döntések miatt ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.

- [26] 4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Ezeknek a feltételeknek az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem felel meg.
- [27] 4.1. Az alkotmányjogi panasz (figyelemmel a panasz tartalmára, valamint figyelemmel az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára) alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért az Alkotmánybíróságnak azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye megállapítható-e.
- [28] 4.2. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra tekintettel állította, hogy a büntetőeljárás során „olyan vádlottak kaptak jogerősen végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztést, akik a bűncselekmény elkövetésében ténylegesen részt vettek, így ténylegesen megvalósították a jövedékkel visszaélést és a költségvetési csalást,” ezzel szemben az indítványozó bűnsegédként elkövetett cselekményére a bíróság szabadságvesztés büntetést szabott ki, melyből feltételes szabadságvesztésre nem bocsátható.
- [29] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásokban is vizsgálható az Alaptörvény XV. cikkének sérelme. Az Alaptörvény XV. cikke (1) és (2) bekezdéseinek az értelmezett tartalma ugyanis nemcsak a jogszabályokra irányadó alaptörvény-ellenességük vizsgálatakor, hanem a bírói döntésekben megjelenő jogszabály-értelmezésre is, a jogszabályok normatartalmának meghatározása során, a jogszabály konkrét tényállásra vonatkoztatásánál {elsőként: 9/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [26]; ennek nyomán az újabb gyakorlatból: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [26]; 2/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [46]; 3031/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [28]; 3294/2019. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [58]; 3002/2021. (I. 14.) AB határozat, Indokolás [60]; 12/2021. (IV. 14.) AB határozat, Indokolás [59], 3453/2021. (XI. 3.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [30] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatti alaptörvény-ellenesség akkor állapítható meg, ha a jogszabály vagy a bírói döntés azonos – homogén – csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel nem

igazolható: az eltérő szabályozásnak nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes {lásd például: 10/2015. (V. 4.) AB határozat, Indokolás [19]; 23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [99]; 3031/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [27]}.

- [31] Az Alkotmánybíróság a konkrét ügyben a következőket állapította meg. Az indítványozó azt vitatta, hogy a bíróság az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló büntetőeljárás során eltérő büntetést szabott ki a különböző terheltek vonatkozásában. Az indítványozó állításával ellentétben azonban a büntetőeljárás terheltjei nem képeznek homogén csoportot, az elkövetői alakzatot, a tényállást, a bizonyítékokat, minden egyes terhelt tekintetében az általuk elkövetett konkrét cselekmény tükrében külön-külön kell megvizsgálni és egyedileg mérlegelni, hogy megállapítható-e minden kétséget kizáróan a büntetőjogi felelősségük a vád tárgyát képező bűncselekményben vagy nem. Azt is egyénileg vizsgálja a bíróság, hogy az elkövető cselekménye milyen elkövetői alakzatot valósít meg és ez alapján a kiszabható büntetések közül melyik a legalkalmasabb arra, hogy elérje a büntetés célját. Az Alkotmánybíróság szerint éppen az indítványozó által sérelmesnek tartott egyéniesítés ellenkezője vethetné fel az alaptörvény-ellenesség kételyét: az egyes terheltek cselekményeinek minden mérlegelés nélküli azonos értékelése vezethetne észszerűtlen különbségtételre {lásd például: 3094/2024. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem vetette fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [32] 4.3. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt indokolt bírói döntéshez való jog sérelmét a másodfokú ítélettel, valamint a Kúria végzésével összefüggésben állította. Meglátása szerint a döntések sem a panaszos és védője által felhozott érvekkel, sem a bizonyítás törvényessége összefüggéseivel nem foglalkoztak, arra vonatkozóan részletes okfejtést nem tartalmaztak.
- [33] Az Alkotmánybíróság ebben az ügyben is hangsúlyozza, hogy „Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]} Az Alkotmánybíróság a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban azt is megállapította, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {Indokolás [89]}. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság azonban megjegyzi, hogy mind a másodfokú bíróság, mind pedig a Kúria határozata az indítványozó által a fellebbezésben és a felülvizsgálati indítványban előterjesztett valamennyi kifogást megvizsgálta, döntésének indokairól az Alaptörvényből fakadó követelményeknek megfelelő részletességgel számot adott.

Önmagában az a tény, hogy az indítványozó az eljáró bíróságok jogértelmezését vitatja, még nem ad alapot az indokolási kötelezettség megsértése miatt alkotmányjogi panaszra.

- [34] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlan bírósághoz való jog sérelmével kapcsolatban azt kifogásolta, hogy a Kúria támadott végzése meghozatala során eljáró egyik bíró korábban a Szegedi Ítéltábla egy másik tanácsának elnökeként járt el büntetőügyekben, így „tőle már elfogulatlan és pártatlan döntés meghozatala nem is várható el, az eljárásban részrehajlás nélkül nem tud eljárni, álláspontjával befolyásolhatta a bíróság többi tagját is.”
- [35] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az a tény, hogy a Kúria végzésének meghozatalában részt vevő egyik bíró korábban az alapügyben eljáró másodfokú bíróság egy másik tanácsában ítélezett, önmagában nem veti fel a pártatlan bírósági eljáráshoz való jog sérelmét. Ezen jog sérelme abban az esetben merülhetne fel, ha az indítványozó saját büntetőügyében eljáró másodfokú bíróság bírója járt volna el a Kúria támadott végzése meghozatala során, illetőleg az indítványozó sem állított alkotmányjogi panaszában.
- [36] 4.3. Az Alkotmánybíróság az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság vélelmének sérelmével összefüggésben a következőket tartja fontosnak kiemelni.
- [37] Az indítványozó az ártatlanság vélelmének állított sérelméről keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta. Kifogásolta, hogy a bizonyítékok alapján az ügyészség vádat emelt ellene, az eljáró bíróságok bizonyítékokra vonatkozó mérlegelését, majd azt is, hogy büntetőjogi felelősségét ezen vádpontok alapján állapították meg. Az indítványozónak az Ítéltábla végzésével, az indokolással szemben felhozott kifogásai alapvetően törvényességi jellegűek.
- [38] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése értelmében „Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg bűnösségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.” Az indítványozó alkotmányjogi panaszában nem azt állította, hogy már a bíróság jogerős határozatát megelőzően bűnösnek tekintették volna, hanem az ártatlanság vélelmének sérülését alapvetően éppen azért állítja, mert álláspontja szerint a büntetőbíróságok ítéletei nem voltak megalapozottak. Az indítványozó ezen érveléssel összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá. Az Alkotmánybíróság, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként az Alaptörvény 24. cikk) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes

egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.

- [39] Az Alkotmánybíróság a fentiekből következően nem értékeli, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {elsőként lásd: 3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12] és 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ekként a tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendesbíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel {az Alaptörvény hatálybalépése utáni gyakorlatból lásd például: 3250/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [11]; 3239/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [14]; 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [16]; 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [41]}.
- [40] Az Alkotmánybíróság nem látott rá módot vagy indokot, hogy idézett gyakorlatától eltérjen, és ezért jelen ügyben is megállapította: az Alkotmánybíróság vizsgálati lehetőségén kívül eső mérlegelési, bizonyítási kérdésnek tekinthető, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e a rendelkezésre álló bizonyítékokat a tényállás megállapítása során. Önmagában az, hogy az indítványozó megítélése szerint a bíróságnak eltérő módon kellett volna a bizonyítékokat értékelnie, és ennek eredményeként felmentő ítéletet kellett volna hoznia, még nem ad alapot az egyébként kellő részletességgel megindokolt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség megállapítására.
- [41] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)*, *b)* pontjának, részben pedig az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt, – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *e)* és *h)* pontja alapján visszautasította.
- [42] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről nem kellett döntenie.

Budapest, 2024. június 7.

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró*

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró*